

Brüsszel, 2017. október 31.
(OR. en)

13433/17

SPORT 79
EDUC 377
JEUN 128
EMPL 499
SOC 656

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	13035/17 SPORT 72 EDUC 362 JEUN 120 EMPL 479 SOC 631
Tárgy:	Tervezet – A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések az edzők társadalomban betöltött szerepéről – <i>A következtetések elfogadása</i>

A sportmunkacsoport – több ülést követően – elkészítette a fenti következtetéseket abból a célból, hogy azokat az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács a 2017. november 21–22-i ülésén elfogadja. A szöveg a jelenlegi formájában már valamennyi delegáció számára elfogadható.

Ennek megfelelően felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy erősítse meg a sportmunkacsoportban a következtetéstervezetről elért megállapodást, és továbbítsa a szöveget a Tanácsnak elfogadás, illetve azt követően a Hivatalos Lapban való közzététel céljából.

Tervezet – A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések az edzők társadalomban betöltött szerepéről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK KÉPVISELŐI,

EMLÉKEZTETVE ARRA, HOGY:

1. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 165. cikke szerint az Unió a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szervezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére tekintettel hozzájárul az európai sport előmozdításához.
2. Az Európai Unió Tanácsa 2017. május 23-án elfogadta a sportra vonatkozó harmadik uniós munkatervet (2017–2020), amely a sport területén való uniós szintű együttműködés kiemelt témaként határozta meg a sport és a társadalom kapcsolatát, illetve az egyik legfontosabb részterületként azonosította az edzők szerepét;

TEKINTETTEL ARRA, HOGY:

3. Az elmúlt évtizedek során a társadalom sokat változott; a különböző technológiai, gazdasági és társadalomszerkezeti fejlemények következtében a jelenlegi nemzedékeknek több jelentős kihívással is szembe kell nézniük:
 - a) a lakosság fizikai aktivitásszintje gyengülést mutat¹, és aggasztó mindenekelőtt az, hogy a gyermekek és a serdülőkorúak nem végeznek a fejlődésükhöz szükséges mértékű testmozgást²;

¹ Eurobarométer 412
(http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/ebs/ebs_412_en.pdf).

² A WHO gyermekkori elhízás elleni küzdelemmel foglalkozó bizottságának jelentése, 2016
(http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/204176/1/9789241510066_eng.pdf?ua=1&ua=1).

- b) az elhízásra hajlamosító ülő életmód és a hosszabb várható élettartammal összefüggő egészségügyi kihívások együttesen egyre nagyobb terhet rónak az egészségügyi rendszerre, a gazdaságra és a társadalomra³⁴;
- c) egyes uniós tagállamokban növekszik a munkanélküliség, különösen a fiatalok körében⁵;
- d) az európai társadalmak kihívásokkal néznek szembe a kohézió és az inkluzivitás fenntartásának, valamint annak kapcsán, hogy milyen megoldás kínálható a marginalizálódás kockázatának kitett csoportok, azaz a migránsok és a menekültek⁶, az időskorúak, a fogyatékkal élők és a szociálisan kiszolgáltatott fiatalok számára⁷;
- e) a mobilitás fokozódása hatással van különböző szociális területekre: a munkaerőpiacra, a kulturális kohézióra, a szociális szolgáltatásokra és a környezetre;
- f) etikai problémák is egyre gyakrabban merülnek fel a sportban;

³ A Tanács ajánlása az egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdításáról, 2013 ([http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H1204\(01\)&from=HU](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H1204(01)&from=HU)).

⁴ *The economic cost of physical inactivity in Europe* (A testmozgás hiányának gazdasági költségei Európában), ISCA/CEBR-jelentés, 2015. (<http://inactivity-time-bomb.nowwemove.com/report>).

⁵ *Unemployment statistics* (Munkanélküliségi statisztikák), Eurostat, 2017 (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics#Youth_unemployment_trends).

⁶ Utalás a migránsok és a menekültek integrációjára, összhangban az Európai Unió területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok integrációjáról szóló, a Tanács és a tagállamok kormányainak képviselői által 2016. december 9-én elfogadott következtetésekkkel (15312/16).

⁷ Ezek azok a társadalmi csoportok, amelyek a lakosság egészéhez viszonyítottan nagyobb mértékben ki vannak téve a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázatának. Az etnikai kisebbségekhez tartozók, a migránsok, a fogyatékkal élők, a hajléktalanok, a kémiai szerfüggőséggel küzdők, az elszigetelten élő időskorúak és a fiatalok mind gyakran szembesülnek olyan nehézségekkel – például az alacsony iskolázottság, a munkanélküliség vagy az alulfoglalkoztatottság következtében –, amelyek a társadalmi kirekesztettségük fokozódásához vezethetnek.

4. A gyors technológiai fejlődéssel a munka egyre nagyobb mértékben automatizálódik majd, potenciálisan egyre több időt szabadítva fel a kikapcsolódás céljára is⁸. Mivel azonban az információtechnológia könnyen hozzáférhetővé teszi a passzív kikapcsolódásra szolgáló tevékenységeket, a lakosság a rendelkezésre álló szabadidő egyre nagyobb részét fordítja népszerű számítógépes szórakozási formákra, és így még nagyobb arányúvá válik a fizikai inaktivitás;

HANGSÚLYOZVA, HOGY:

5. Ezzel párhuzamosan az elmúlt évtizedekben a sport is változásokon esett át, és továbbra is változik, tükrözve a szélesebb körű társadalmi-kulturális átalakulásokat: a sport demokratizálódásának és diverzifikálódásának hatásaként új sportágak jelentek meg, a nők nagyobb arányban vesznek részt korábban hagyományosan férfiak által uralt sportágakban, és megsokszorozódott a sportlétesítmények száma; egyre ismertebbé válik a sportnak és a testmozgásnak az egészség és a személyes fejlődés szempontjából vett jelentősége; és ezen ösztönző hatásnak köszönhetően a sport egyre nagyobb potenciált képvisel a társadalmi beilleszkedés és befogadás szempontjából, illetve a piaci hasznosítás terén is, az üzleti tevékenységek, a vállalkozás és a kereskedelem egyik hajtóerejeként;
6. A sport és a kapcsolódó fizikai tevékenységek hozzájárulhatnak a társadalom működéséhez azáltal, hogy elősegítik a fent említett számos kihívás megoldását, és egyúttal hangsúlyozva, hogy fejleszteni kell a sportot, mint olyan egyedi társadalmi értéket képviselő területet, amely:
- a) korosztálytól függetlenül mindenki számára pozitív hatású tevékenységeket foglal magában, általános jóllét, egészség és életminőség tekintetében egyaránt;
 - b) olyan társadalmi jelenség, amely összehozza az embereket, és társadalmi kohéziót teremt helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt, fokozza a polgárok aktivitását, elősegíti a *fair play* elvének érvényesülését és mindenki számára közös értékeket⁹ képvisel vallástól, nemzetiségtől, társadalmi pozíciótól és kulturális háttértől függetlenül;

⁸ A becslések szerint az EU-ban az álláshelyek 54 %-a van kitéve az automatizálódás kockázatának („Technology at work. The Future of Innovation and Employment”, Carl Benedikt Frey, Michael Osborne et al, Oxford Martin School at the University of Oxford and Citi Global Perspectives & Solutions, 2015) (<http://www.oxfordmartin.ox.ac.uk/publications/view/2092>).

⁹ Az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása, beleértve a kisebbségekhez tartozók jogait is (az EUSZ 2. cikke).

- c) a szabadidőt olyan tevékenységekkel tölti meg, amelyek elősegítik a személyes fejlődést és megkönnyítik a társas és egyéb alapvető készségek elsajátítását valamennyi résztvevő számára, ténylegesen fejlesztve ezzel a humán tőkét;
- d) ösztönzi a tevékenységekbe való önkéntes bekapcsolódást és ennek révén hozzájárul a társadalmi életben való részvételhez;
- e) azáltal, hogy a teljesítmény javítását célzó technológiák, anyagok és ismeretanyag fejlesztése teréül szolgál – a hordható eszközöktől, a ruházaton és a táplálkozáson át az edzésmódokig számos területen –, számos különböző társadalmi csoport, így az időskorúak és a fogyatékkal élők számára hasznos megoldások forrása a munka és a szabadidő területét is érintő hatékonyságbeli, biztonsági és rehabilitációs fejlesztéseknek köszönhetően;
- f) előmozdítja a polgárok kulturális és szociális igényeihez igazodó városfejlesztést, valamint a környezettudatosságot;
- g) jelentős és egyre növekvő mértékű hatást gyakorol a gazdaságra¹⁰;

TUDATÁBAN ANNAK, HOGY:

- 7. Az edzők kulcsszereplők a sport területén, hiszen azáltal, hogy irányítást és orientációt biztosítanak a résztvevők számára, befolyással vannak a résztvevők ismereteinek, készségeinek, kilátásainak, ambícióinak, egészségének, jóllétének és értékeinek alakulására. Becslések szerint az Európában tevékenykedő mintegy 5–9 millió edző befolyása 50–100 millió európai polgárra terjed ki¹¹;
- 8. Az edzők azok a személyek, akik – igazolható készségeik és ismereteik segítségével – a sportteljesítmény javítását, illetve rekreációs vagy egészségügyi célt szolgáló edzéstervek biztonságos kidolgozásával és megvalósításával foglalkoznak;
- 9. E következtetésekben az edző fogalma alatt olyan sportedzők értendők, akik:
 - a) formális, nem formális és informális tanulás keretében szerzett sportedzői kompetenciákkal rendelkeznek;

¹⁰ A teljes bruttó hozzáadott érték előállításában a becslések szerint a sport 1,76 %-os részt képvisel, amely 174 milliárd eurónak felel meg. Az EU egésze szintjén a sporttal kapcsolatos foglalkoztatásnak a teljes foglalkoztatáshoz viszonyított becsült részaránya 2,12 %, ami a foglalkoztatottak számát tekintve 4,5 millió főt jelent. (Tanulmány a sportnak az Unióban a gazdasági növekedésre és a foglalkoztatásra kifejtett hatásáról (2012), Európai Bizottság, Oktatásiügyi és Kulturális Főigazgatóság).

¹¹ http://www.coachlearn.eu/_assets/files/project_documents/coachlearn-project-summary-website-june-2015.pdf

- b) irányítást és orientációt biztosítanak a versenysportolók és a rekreációs céllal sportolók számára;
 - c) tevékenységüket foglalkozásszerűen vagy önkéntes alapon végzik;
10. Az edzők munkájához az egyes országok és a sportszervezetek által kiadott edzői képesítésekben meghatározott feladatkörök, készségek és kompetenciák kapcsolódnak;
11. Az edzők képzésére és képesítésére országonként más és más követelmények vonatkoznak. Az országok közötti összehasonlítást a nemzeti képesítési keretrendszerek, illetve az európai képesítési keretrendszernek (EKKR) való megfeleltetés teszi lehetővé, elősegítve, hogy mobilitási és egész életen át tartó tanulási célokból átláthatók és egymással összehasonlíthatók legyenek a nemzeti és európai szintű kompetenciák és képesítések;

TUDATÁBAN ANNAK, HOGY:

12. Az edzők a sport azon kulcsszereplői közé tartoznak, akik hozzájárulnak a társadalom előtt álló kihívások kezeléséhez, mivel – egyéb feladatok mellett – az általuk betöltött szerep, pozíció, illetve az edzői tevékenység kontextusa függvényében:
- a) befolyással lehetnek az emberek sporttal és testmozgással kapcsolatos legkorábbi tapasztalataira azáltal, hogy támogatják a sportolási szokások kialakulását, és részt vállalnak a sportkultúrából eredő társadalmi és gazdasági előnyök létrehozásában;
 - b) egyre növekvő társadalmi szerepük lehet a sporttevékenységet folytató személyek – különösen a fiatal sportolók – személyes fejlődésében azáltal, hogy pozitív példát mutatnak, motivációt adnak és önbizalmat ültetnek beléjük, befolyással vannak értékeikre, viselkedési szokásaikra és szociális készségeikre;
 - c) egyedülálló helyzetben lehetnek a társadalmi befogadás és a nemek közötti egyenlőség előmozdítása tekintetében azáltal, hogy a közös értékek¹² és a sokféleség tiszteletben tartására tanítanak, továbbá valamennyi társadalmi csoportban népszerűsítik a testmozgást;

¹² Az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása, beleértve a kisebbségekhez tartozók jogait is (az EUSZ 2. cikke).

- d) megvédhetik és javíthatják a sport integritását és a *fair play* szabályait, továbbá az elsők között avatkozhatnak közbe problémák előfordulása – például a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása, doppingszerek használata, erőszak vagy kiskorúak kizsákmányolása stb. – esetén azáltal, hogy eleget tesznek gondossági kötelezettségüknek;
- e) sporttal és testmozgással kapcsolatos szabadidős szolgáltatásokat vezethetnek, és részt vehetnek a sporttal kapcsolatos innovációban, ideértve az árukat, a szolgáltatásokat és az edzési módszereket is;
- f) alakíthatják más fontos érdekelt felek – például a sportolók családtagjai, a nézők és szurkolók, valamint más társadalmi szereplők – sporttal kapcsolatos tapasztalatait, ezáltal a sporton túl, más kulcsfontosságú területeken is éreztetve hatásukat;

A FENTIEK FÉNYÉBEN EGYETÉRTENEK ABBAN, HOGY:

- 13. A társadalom előtt álló számos kihívás alkotta környezetben, amelyben a sport egyedülálló helyzetben van ahhoz, hogy hozzájáruljon e kihívások megoldásához, az edzők egyébként elsősorban sporthoz kapcsolódó szerepe kiterjedőben van az olyan tevékenységi területekre is, amelyek nagyobb mértékben befolyásolják a társadalom és az emberek fejlődését. Az edzőknek a sport és a testmozgás terén betöltött szerepe azáltal, hogy hozzájárul az e tevékenységekben részt vevők holisztikus fejlődéséhez, hasonlít a tanároknak az oktatásban – különösen a gyermekek és a serdülőkorúak oktatásában – betöltött szerepéhez;
- 14. Az edzőkkel kapcsolatos főbb feladatok jelenleg a következők:
 - a) elismertetni a társadalommal az edzők szerepének egyre növekvő jelentőségét;
 - b) felhívni az edzők figyelmét szerepük fontosságára, a hozzá kapcsolódó lehetőségekre és felelősségre, valamint ösztönözni őket e szerep továbbfejlesztésére;
 - c) bővíteni az egész életen át tartó tanulási és képzési lehetőségeket az edzők számára, adott esetben a társadalmi változások jelentette problémák kezelése céljából, elsősorban az egészségügyi követelményekkel és a gondossági kötelezettségekkel összefüggésben, valamint a gazdaság és a társadalmi befogadás területén is;
 - d) előmozdítani a nemek közötti egyenlőséget és a sokszínűséget az edzők körében, adott esetben az alkalmazottként, illetve az önkéntesként dolgozó női edzők, valamint a különféle társadalmi háttérű és etnikai származású emberek számának növelése révén mind a különböző sportágakban, mind a különböző szinteken;

- e) támogatni a sportolók körében a kettős karrier kialakítását, és népszerűsíteni az edzői hivatást a fiatalok körében;
- f) elősegíteni adott esetben az edzői tevékenység hivatásként való elismerését az Unió tagállamaiban, egyrészt az edzői képesítési normák alkalmazására való ösztönzéssel, másrészt a tagállami és a sportszervezetek által kiadott képesítések átláthatóságának azáltal való előmozdításával, hogy e képesítéseket beépítik az EKKR-nek megfeleltetett nemzeti képesítési keretrendszerekbe;
- g) elismerni az önkéntesként dolgozó edzők szerepét és megfelelő támogatást nyújtani számukra;
- h) fejleszteni az edzők képzését, és nemzetközi, illetve ágazatközi dimenziókkal bővíteni az edzőoktatást azáltal, hogy a képzésbe beépítik az ifjúsági munka terén meglévő jó példákat és hasznos munkamódszereket, mint például a sporton keresztüli nem formális és informális tanulást, a sajátos igényű személyekkel végzett munkát, valamint a vállalkozói ismereteket;

EZZEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN FELKÉRIK

15. A TAGÁLLAMOKAT, HOGY A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉT ÉS A SPORT SAJÁTOSSÁGAIT SZEM ELŐTT TARTVA:

- a) segítsék elő azt, hogy az edzők adott esetben nagyobb szerepet tölthessenek be a társadalom egésze előtt álló társadalmi kihívások kezelésében;
- b) támogassák az olyan oktatási programokat és népszerűsítő kampányokat, amelyek célja, hogy növeljék a hozzáértő edzők számát, és javítsák az edzők munkaerőpiacra jutási lehetőségeit, illetve a munkaerőpiaci pozíciójukat;
- c) osszák meg egymással az edzők képzésével kapcsolatos bevált gyakorlatokat;
- d) segítsék elő az oktatási intézmények, ifjúsági szervezetek, sportszövetségek és sport-erősszervezetek közötti, az edzők oktatásával és képzésével kapcsolatos együttműködést;

- e) támogassák a korábbi tanulmányok során szerzett ismeretek fejlesztését és az egész életen át tartó tanulást szolgáló rendszer kialakítását az edzők számára, amely magában foglalja a formális, a nem formális és az informális tanulási lehetőségeket az edzői tevékenység különböző szintjein;
- f) ismerjék el és segítsék elő az edzői ernyőszervezetek és hálózatok tevékenységeit;
- g) mozgósítsák elő a sportoktatási rendszeren belül egy olyan, tanulási eredményeken alapuló megközelítés alkalmazását, amely a nemzeti és az európai képesítési keretrendszer szerinti célokra egyaránt épít, valamint adott esetben az edzői képesítésnek a nemzeti képesítési keretrendszerekbe való beépítését, oly módon, hogy megfeleltetik az európai képesítési keretrendszernek;

16. AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY:

- a) segítse elő az edzők oktatásával és a képesítések fejlesztésével kapcsolatos bevált gyakorlatoknak és iránymutatásoknak az uniós tagállamok és sportszervezetek közötti cseréjét;
- b) mérlegelje annak lehetőségét, hogy felveszi a készségekkel és az emberierőforrás-menedzsmenttel foglalkozó szakértői csoportjának feladatai közé az edzők számára alapkövetelményt jelentő készségekre és kompetenciákra vonatkozó iránymutatások kidolgozását;
- c) a továbbiakban is mozgósítsa elő a tagállamok és a sportszervezetek által kiadott edzői képesítéseknek az EKKR keretében való összehasonlíthatóságát;
- d) végezzen kutatásokat az edzők szerepével kapcsolatban, és ezek során foglalkozzon kiemelten az oktatás, a mobilitás és a munkaerőpiac tekintetében jelentkező kihívásokkal és akadályokkal, valamint értékelje a sportedzői tevékenységnek a fő társadalmi kihívásokra kifejtett, a sporton belüli és azon kívüli hatását;
- e) használja ki az Európai Szociális Alap, az Erasmus+ program és az európai sporthét által nyújtott lehetőségeket az edzői tevékenység előnyeinek kihangsúlyozására és népszerűsítésére és arra, hogy mobilitásra ösztönözze az edzőket;

17. A SPORTMOZGALMAT ÉS AZ EGYÉB ÉRDEKELT FELEKET, HOGY:

- a) dolgozzanak ki – adott esetben az oktatási intézményekkel szoros együttműködésben – olyan tartalmakat az edzők képzéséhez, amelyek összhangban vannak napjaink társadalmi folyamataival, és amelyek kiterjednek a szociális készségekkel, a dopping elleni küzdelemmel, a sportolók kettős karrierjével, az ifjúsági munkával, az egészségügyi szempontokkal, a vállalkozással, a gondossági kötelezettséggel, a nemek közötti egyenlőséggel stb. kapcsolatos ismeretekre;
- b) működjenek együtt az edzőkkel a biztonságosan és hatékonyan működő szabadidős szolgáltatások kidolgozása céljából annak érdekében, hogy a sport továbbra is vonzó és versenyképes alternatívát tudjon kínálni az új számítógépes szabadidős tevékenységekkel szemben;
- c) tegyék elérhetőbbé az edzői foglalkozást a képzés és az edzői képesítések fejlesztésének ösztönzése révén, és többek között a mai információs és kommunikációs technológiák által kínált lehetőségek kihasználásával;
- d) mozgítsák elő a sokszínűséget az edzők körében, többek között támogatva azt, hogy a nők, a fiatalok és a fogyatékkal élők közül többen folytathassanak edzői tevékenységet;
- e) segítsenek szorgalmazni azt, hogy az edzői tevékenységet végző személyek megkapják a szükséges képzést;
- f) mozgítsák elő az egész életen át tartó tanulást az edzők számára, többek között a kompetenciák validálása révén, és segítsék elő a vélemények, készségek és ismeretek cseréjét helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi szinten;
- g) használják ki az Európai Szociális Alap és az Erasmus+ program nyújtotta lehetőségeket az edzők egész életen át tartó tanulási folyamatának támogatására;
- h) támogassák az edzők tanulási és kulturális, illetve ágazatközi ismeretszerzést, nyelvtanulást és egyéb releváns készségek elsajátítását célzó mobilitását;
- i) működjenek együtt a különböző munkáltatókkal annak érdekében, hogy megismerjék az olyan sporttevékenységek kialakításával kapcsolatos igényeiket, amelyekbe a sportedzők is bevonhatók, és ezáltal előmozdítsák a sokszínűséget – azaz többek között a nők és a fiatalok fokozottabb képviselését – az edzői hivatásban.